

แบบเขียนหลักสูตรต่อเนื่อง
หลักสูตรการผ้าไหมมัดหมี่ไหมมัดหมี่ จำนวน ๓๑ ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสนม
กลุ่ม อาชีพเฉพาะทาง
๐๐๐๐๐๐

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงาน และส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ ๒๕๕๕ ภายใต้กรอบเวลา ๒ ปี ที่จะพัฒนา ๕ ศักยภาพของพื้นที่ใน ๕ กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เทำทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก “ ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถ ให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ อย่างมีคุณภาพ ทัวถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่งและมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาค อาเซียน และระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชน และประเทศชาติ สภาพสังคมในปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรมีน้อยลง จึงมีความจำเป็น ต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีความคุ้มค่ายิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการประกอบอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ประโยชน์จากการประกอบอาชีพให้มีความคุ้มค่ายิ่งขึ้น อาชีพการผ้าไหมมัดหมี่ฝ้าย จึงเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่จะเป็นทางเลือกในการสร้างรายได้และการมีงาน

ทำอย่างยั่งยืนของประชาชน

หลักการของหลักสูตร

- การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนา อาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้
- ๑.เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
 ๒. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ อย่างมีคุณภาพทั้งถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
 - ๓.ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย
 ๔. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจ เทคนิคการผ้าไหมมัดหมี่ฝ้าย สามารถนำไปใช้ในการ

ประกอบอาชีพได้

๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบการมัดลาย การย้อมสี ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๓. เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและอาชีพดั้งเดิมของบรรพบุรุษ
๔. เพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมการผ้าไหมมัดหมี่ฝ้าย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
๓. ควรเป็นผู้มีใจรักในการผ้าไหมมัดหมี่และมีความอดทน

ระยะเวลา ๓๑ ชั่วโมง

ทฤษฎี ๗ ชั่วโมง ปฏิบัติ ๒๔ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่

๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่

๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่

๑.๒.๑ การวางแผนและบริหารจัดการ

๑.๒.๒ แหล่งเงินทุนและการจัดหาเงินทุน

๑.๒.๓ ความต้องการของตลาด

๑.๒.๔ ช่องทางการจัดจำหน่าย

๑.๓ ศึกษาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

๑.๓.๑ ศูนย์อนุรักษ์ผ้าไหมมัดหมี่

๑.๓.๒ สถานประกอบการเกี่ยวกับการผ้าไหมมัดหมี่

๑.๓.๓ ร้านค้าหรือตัวแทนในการจำหน่ายผลผลิต

๑.๓.๔ เครือข่ายกลุ่มผ้าไหมมัดหมี่

๑.๔ การตัดสินใจในการเลือกอาชีพ

๑.๔.๑ ความต้องการของตลาด

๑.๔.๒ สถานประกอบการเครือข่าย กลุ่ม องค์กร ที่ประสบผลสำเร็จ

๒. ทักษะการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่

๒.๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผ้าไหมมัดหมี่

- ประวัติความเป็นมาวัฒนธรรมการผ้าไหมมัดหมี่

- กระบวนการและรูปแบบการผ้าไหมมัดหมี่

- ความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่

๒.๒ การเตรียมวัตถุดิบและส่วนประกอบ

- ขั้นตอนในการเตรียมด้ายสำหรับการทอ

- การเลือกเส้นด้าย

- วัตถุดิบและส่วนประกอบ

๒.๓ การฟอกด้าย

- วัตถุประสงค์ของการฟอกด้าย

- วัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกด้าย

- ขั้นตอนการฟอก

-ข้อควรระวังในการพอกด้าย

๒.๔การกวักไหม/การแกว่งด้าย

-จุดประสงค์ของการกวักด้าย/การแกว่งด้าย

-วัสดุและอุปกรณ์

-วิธีการกวักไหม/การแกว่งด้าย

-ข้อควรระวังในการกวักไหม/การแกว่งด้าย

๒.๕การเตรียมเส้นไหมพุ่ง/ด้ายยืน

-ขั้นตอนการเตรียมเส้นด้ายพุ่ง/ยืน

-การออกแบบลวดลาย

-การร้อยหลอดเล็กเป็นพวง

๒.๖การคันเส้นไหม

-จุดประสงค์ของการคันด้าย

-วัสดุและอุปกรณ์

-วิธีการคันไหม

-ข้อควรระวังในการคันด้าย

๒.๗การออกแบบลายและการย้อมสีด้าย

-วัสดุอุปกรณ์

-วิธีการมัดลาย/ขั้นตอน/การ

๒.๘การกรอเส้นไหมยืน/ด้ายพุ่ง

-จุดประสงค์ของการกรอด้าย

-วัสดุและอุปกรณ์

-วิธี/ขั้นตอนการกรอด้าย

-ข้อควรระวังในการกรอด้าย

๒.๙การม้วน/ปั่นไหม

-จุดประสงค์ของการม้วน/ปั่นด้าย

-วัสดุและอุปกรณ์

-วิธีการการม้วน/ปั่นด้าย

-ข้อควรระวังในการการม้วน/ปั่นด้าย

๒.๑๐การเก็บตะกอ

-จุดประสงค์ของการเก็บถักตะกอ

-วัสดุและอุปกรณ์

-วิธี/ขั้นตอนการเก็บตะกอ

-ข้อควรระวังในการเก็บตะกอ

๒.๑๑การผ้าไหมมัดหมี่พื้นเมืองแบบ ๒ เส้น

-ขั้นตอนการผ้าไหมมัดหมี่พื้นเมืองแบบ ๒ เส้น

-การเตรียมกึ่ง

-การนำ หลอดพุ่งใส่กระสวย

-การเหยียบตะกอ

-การพุ่งกระสวย

-การจัดลวดลายและแต่งริมขอบผ้า

- การกระแทกฟิม
- การชิงหน้าผ้าให้ตึง
- การต่อเส้นไหมยืนและเส้นด้ายพุ่งเมื่อเส้นด้ายขาด
- การปรับและปล่อยเส้นด้ายยืน
- การหิวเส้นยืนขณะผ้าไหมมัดหมี่
- การเก็บกัเมื่อหยุดพักการผ้าไหมมัดหมี่

๒.๑๒การประยุกต์รูปแบบการขายเป็นผ้าแบบต่างๆที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างหลากหลาย

- การผ้าไหมมัดหมี่คลุมไหล่
- การผ้าไหมมัดหมี่พันคอ
- การผ้าไหมมัดหมี่รูปแบบอื่นๆเช่น ผ้าบุโต๊ะ ผ้าตกแต่งผนัง และอื่นๆ

๓.การบริหารจัดการอาชีพ

๓.๑การบริหารจัดการอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่

- ๓.๑.๑การดูแลรักษาคุณภาพของผ้า
- ๓.๑.๒การลดต้นทุนในการผลิตของผ้า
- ๓.๑.๓การเพิ่มมูลค่าสินค้า
- การแปรรูป
- การออกแบบ
- การประยุกต์ใช้

๓.๒ การจัดการตลาด

- ๓.๒.๑ การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด
- ๓.๒.๒ ประชาสัมพันธ์
- ๓.๒.๓ ส่งเสริมการขายและการบริการ
- ๓.๒.๔ การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์

๓.๓ การจัดการความเสี่ยง

- ๓.๓.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่
- ๓.๓.๒ แก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่

๔.โครงการประกอบอาชีพ

- ๔.๑ ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่
- ๔.๒ ประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่
- ๔.๓ องค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบของอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่
- ๔.๔ การเขียนโครงการการผ้าไหมมัดหมี่
- ๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการการทอผ้าไหมมัดหมี่

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร

การผ้าไหมมัดหมี่ไหมมัดหมี่

หลักสูตร.....๓๑....ชั่วโมง

แนบท้ายการขอจัดตั้งกลุ่ม บ้านแคนน้อย หมู่ที่ ๘ ตำบลแคน อำเภอสวน จังหวัดสุรินทร์

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่	สามารถอธิบายช่องทางการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่	ความสำคัญของการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่	วิทยากรอธิบายความสำคัญของการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่	๓	
๒	ทักษะการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่	สามารถบอกลักษณะของทักษะการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่	ทักษะการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่	วิทยากรอธิบายทักษะการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่		๒๔
๓	การบริหารจัดการอาชีพ	สามารถอธิบายการบริหารจัดการอาชีพผ้าไหมมัดหมี่ได้	วิธีการบริหารจัดการอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่	วิทยากรอธิบายวิธีการบริหารจัดการอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่	๓	
๔	โครงการประกอบอาชีพผ้าไหมมัดหมี่ไหมมัดหมี่	สามารถอธิบายโครงการประกอบอาชีพ ๑.ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่ฝ่าย ๒.ประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่ ๓.องค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบของอาชีพการผ้าไหมมัดหมี่ ๔.การเขียนโครงการการผ้าไหมมัดหมี่ ๕.การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการการผ้าไหมมัดหมี่	โครงการประกอบอาชีพ	วิทยากรอธิบายโครงการประกอบอาชีพการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการการผ้าไหมมัดหมี่ไหมมัดหมี่	๑	

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
๒. ฟังวิทยากรบรรยายให้ความรู้
๓. การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
๔. แลกเปลี่ยนเรียนรู้
๕. ทำใบความรู้และใบงาน
๖. ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง
๗. ฝึกปฏิบัติจริงและทดสอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สื่อการเรียนรู้

๑. ศึกษาจากเอกสาร / ใบความรู้
๒. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร / ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
 ๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง
- ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. วุฒิบัตรออกโดยศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ / เขต
๓. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพรายวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นในระดับใดระดับหนึ่ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการผ้าไหมมัดหมี่ไหมมัดหมี่
๒. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้
๓. ผู้เรียนสามารถลดต้นทุนในการผลิต และนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ได้อีกเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สถานที่เรียน

บ้านแคนน้อย หมู่ที่ ๘ ตำบลแคน อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

วิทยากรผู้สอน